

Lausuntopyyntö VH/1538/00.01.00/2019, 18.4.2019

Verohallinto
Yritysverotusyksikkö
Ohjaus- ja kehittämissyksikkö
mika.jokinen@vero.fi; samu.p6.honkanen@vero.fi

Luonnos verohallinnon ohjeeksi kirjojen ja lehtien arvonlisäverotuksesta

Medialiitto on tutustunut luonnokseen verohallinnon ohjeeksi kirjojen ja lehtien arvonlisäverotuksesta ja esittää näkemyksensä siitä seuraavaa:

1. Luonnos on pääsääntöisesti onnistunut. Ohjeessa kuvatut rajaukset ovat sopusoinnussa hallituksen esityksessä (HE 303/2018 vp) tehtyjen rajausten kanssa ja ohje sisältää näitä hyvin havainnollistavia esimerkkejä. Vähennysoikeuden, oman käytön verotuksen, kansainvälisten tilanteiden tai Ahvenanmaan asemaa koskevien ohjelinjausten osalta liitolla ei ole luonnoksesta huomautettavaa. Liitto toivoo kuitenkin lehdenvalmistuspalveluja, äänikirjoja ja sähköisiä oppimateriaaleja koskevien rajausten täydentämistä seuraavassa esitetyllä tavalla.
2. *Lehdenvalmistuspalvelujen* osalta luonnoksessa todetaan, että alennetun verokannan alaisesta sanoma- tai aikakauslehden myynnistä ei ole kyse silloin, kun lehden kustantaja myy lehden valmistustyön lehden julkaisijalle ja että tällaisen valmistustyön myyntiin sovelletaan yleistä verokantaa (2.2 luvun toinen kappale). Pääsääntö vastaa aikaisempaa käytäntöä, mutta ohje ei ole tältä osin yhtä yksityiskohtainen kuin aiemmat ohjeet, eikä siinä oteta huomioon tarvetta

soveltaa valmistuspalvelun ja tilausmyynnin välistä rajausta jatkossa myös verkkojulkaisuihin.

Uuden ohjeen on tarkoitus korvata aiempi ohje tilattujen sanoma- ja aikakauslehtien arvonlisäverotuksesta (A43/200/2015). Sen sijaan KHO:n ratkaisun 31.12.2013 T 4119 perusteella annettua ohjetta lehden valmistustyön myynnin arvonlisäverotuksesta (A44/200/2015) ei ole luonnoksessa mainittu korvattavaksi.

Ohjeen A43 mukaan *tilausmyynnin* edellytyksenä on lehden jakelu suoraan lukijalle eli lehden toimittamisen tulee olla osoitteellista, ja tällä on katsottu tarkoitettavan myös tilannetta, jossa julkaisijana toimiva kustantaja myy yhdistykselle tai muulle yhteisölle lehden vuosikerran suoraan yhteisön tai yhdistyksen jäsenille toimitettuna (ohje A43, 3 luvun ensimmäinen kappale). Tätä rajausta lehdenvalmistuspalvelun ja tilausmyynnin välillä ei sisälly uuteen luonnokseen eikä sitä ilmaista yhtä täsmällisesti myöskään ohjeessa A44.

Aikaisempi rajausta olisi liiton näkemyksen mukaan lisättävä myös uuteen ohjeeseen. Tämän lisäksi rajausta olisi nyt voimaan astuvassa lainmuutoksessa toteutettavan välineneutraalisuusperiaatteen mukaisesti sovellettava *mutatis mutandis* myös saman lukusisällön tarjoaviin verkkojulkaisuihin. Tämä tarkoittaa, että yhteisön tulee voida tilata myös verkkojulkaisuja jäsenilleen alennetun verokannan piirissä mm. silloin kun yhteisön jäsenet käyttävät niitä kustantajan verkkoalustan kautta.

3. *Äänikirjan* rinnastaminen painettuun kirjaan edellyttää hallituksen esityksen mukaan, että äänikirjasta voisi olla olemassa kuluttajille saman lukusisällön tarjoava painettu tai luettavassa muodossa oleva sähköinen kirja. Ohjeluonnoksessa esitetään tästä rajauksesta kaksi esimerkkiä (3.2 luku, esimerkit 6 ja 7).

Luonnoksen esimerkit ovat jossakin määrin ristiriidassa keskenään. Perusteluna podcast-lähetyksen yleiselle verokannalle todetaan, että lähetystä *ei ole tarkoitus* julkaista painetussa tai sähköisesti luettavassa muodossa. Alempaan verokantaan kuuluvasta äänikirjasta toisaalta annetaan esimerkkinä lukemisesteisten äänikirja, jota sitäkään ei kuvauksen mukaan ole tarkoitus julkaista painetussa tai sähköisesti luettavassa muodossa.

Rajausta voisi olla luontevampaa sitoa ennemminkin eri formaattien yleiseen tarkoituksenmukaisuuteen kuin kulloisenkin toimijan tarkoitukseen käyttää eri julkaisumuotoja. Voidaan esimerkiksi todeta, että podcast-lähetys on tyypillisesti ilmaisurakenteeltaan sellainen, ettei samaa mediasisältöä olisi tarkoituksenmukaista tarjota kuluttajalle luettavassa muodossa. On syytä myös huomata, ettei julkaisualusta itsessään voi vaikuttaa rajaukseen. Edellä mainitut

ehdot täyttävään äänikirjaan on sovellettava alennettua verokantaa silloinkin, kun se tarjotaan pääasiassa podcast-lähetyksille tarkoitettulla alustalla.

4. *Sähköisten oppimateriaalien* osalta ohjeluonnoksessa mainitaan, ettei alennetun verokannan soveltamisen edellytyksenä ole se, että kyseessä on näköispainos kirjan painetusta versiosta. Esimerkissä 8 todetaan lisäksi myydyin sähköisen kirjan tarjoavan lukijalle saman lukusisällön kuin painetussa muodossa oleva oppikirja. Tässä yhteydessä ei erikseen mainita, ettei painetun version olemassaolo kuitenkaan ole edellytys alemmalle verokannalle, minkä vuoksi ohjetta saatetaan tulkita tältä osin väärin. Sähkökirjaan ja sähköiseen oppikirjaan sovelletaan alennettua verokantaa riippumatta siitä, julkaistaanko niistä painettuja versioita.
5. Siirtymäsäännös on ohjeluonnoksessa ilmaistu hyvin lyhyesti. Sen täydentäminen konkreettisella esimerkillä olisi toivottavaa.

Medialiitto ry

Jukka Holmberg
toimitusjohtaja

Mikko Hoikka
toimialajohtaja

Medialiitto on media-alan ja graafisen teollisuuden yritysten edunvalvontajärjestö. Jäsenyrityksemme edistävät sananvapautta, kotimaista kulttuuria ja demokratiaa tuottamalla suomalaisille laadukkaita mediatuotteita ja -palveluja. Jäsenjärjestömme ovat Aikakausmedia, Graafinen Teollisuus, Sanomalehtien Liitto ja Suomen Kustannusyhdistys. Yhdessä edustamme lähes 650:tä yritystä, jotka työllistävät noin 20 000 henkilöä ja tuottavat 4,5 miljardin euron liikevaihdon.